

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

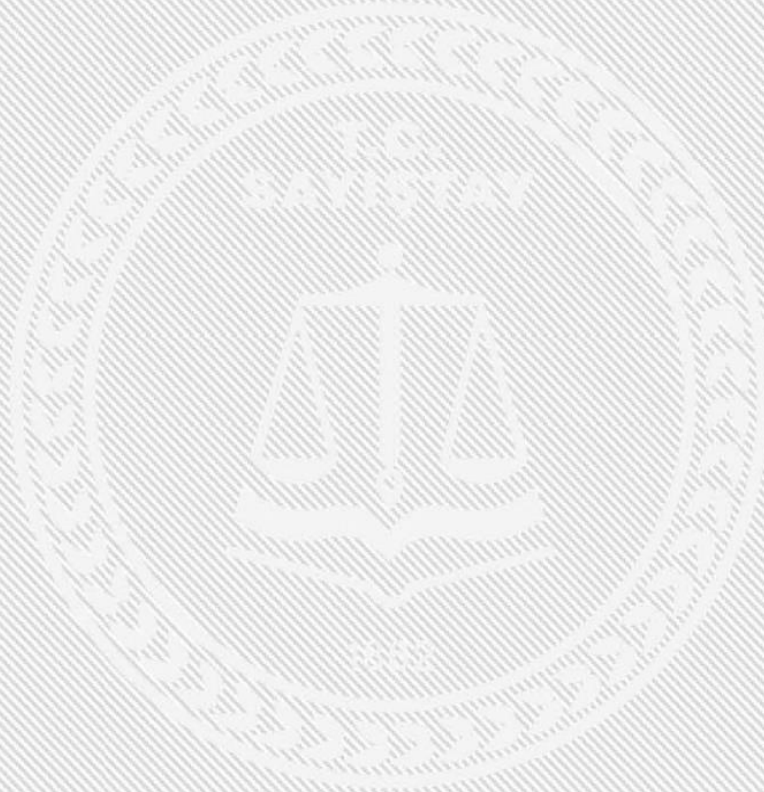
CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
2016 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ağustos 2017

İÇERİK

CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ 2016 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2016 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	23

CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
2016 YILI
DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	12
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	13
8.	EKLER.....	18

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Cumhuriyet Üniversitesi, bilimsel özerkliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip, özel bütçeli bir kuruluştur.

Cumhuriyet Üniversitesi bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanır. Uygulama sonuçları ve muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne göre yapılır. Bu bağlamda bütçe uygulama sonuçlarını göstermek üzere anılan Yönetmeliğin 539'uncu maddesinde sayılan mali tablolar düzenlenmektedir. Muhasebe hizmetleri Maliye Bakanlığının Say2000i saymanlık otomasyon sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Üniversitenin 2016 yılında bütçe ile verilen başlangıç ödeneği 314.508.000,00 TL'dir. Yıl içerisinde 28.985.085,32 TL aktarma/ekleme yapılmıştır. Neticede kullanılabilir bütçe ödeneği 343.493.085,32 TL olmuştur. Bu tutarın 315.102.083,46 TL'si harcanmıştır. Bu durumda bütçe gerçekleşme oranı % 91,73'tür.

Bütçede 314.508.000,00 TL gelir tahmini yapılmıştır. Bütçe uygulama sonucunda 312.933.497,17 TL gelir elde edilmiştir. Gelir gerçekleşme oranı % 99,50 olmuştur.

Cumhuriyet Üniversitesinin 2016 yılı mali tablolarına göre gelir ve gider durumu aşağıda gösterilmiştir.

2016 YILI BÜTÇE GİDER GERÇEKLEŞMESİ				
AÇIKLAMA	Başlangıç Ödeneği	Toplam Ödenek	Toplam Harcanan	Bütçe Gerçekleşme Oranı (%)
GİDERLER TOPLAMI	314.508.000,00	343.493.085,32	315.102.083,46	91,73

2016 YILI BÜTÇE GELİR GERÇEKLEŞMESİ			
AÇIKLAMA	Bütçe Tahmini	Gerçekleşen Gelir Toplamı	Bütçe Gerçekleşme Oranı(%)
BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	314.508.000,00	312.933.497,17	99,50

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esasların 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay'a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla

yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Üniversiteye ait ya da tahsisli olan taşınmazların mali tablolarda gözükmemesi ve taşınmaz envanterinin çıkarılmaması

02.10.2016 tarih ve 26307 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Kayıt ve Kontrol İşlemleri" başlıklı 5'inci maddesinin ilk fıkrasında "*Taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınmasıdır. Kayıtların belgeye dayanması esastır*" denilmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasında kayıtların Yönetmelik eki cetvellere uygun şekilde ve hangi değerler üzerinden yapılacağı belirtilmiş, üçüncü fıkra taşınmazların rayiç değerinin maliki kamu idaresince, başka bir kamu idaresinin yönetiminde veya kullanımında olanlar ise bu idarelerce tespit edileceği hüküm altına alınmıştır.

Aynı maddenin altıncı fıkrasında ise genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin mülkiyetinde, yönetiminde ve kullanımında bulunan taşınmazların kaydı ve yönetimi ile ilgili olarak bu Yönetmelik gereğince yapılması gereken kayıt ve kontrol işlemlerinin; kuruluş kanunları ile özel mevzuatlarındaki hükümler uyarınca, bu idarelerin yetkili ve görevli birimleri tarafından yapılacağı hükme bağlanmıştır. Cumhuriyet Üniversitesi Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönerge ile bu birim Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı olarak belirlenmiştir.

Mezkur Yönetmelik'in Kayıt Şekli başlıklı 7'nci maddesinde ise Kamu idarelerinin 5'inci maddede belirtilen Yönetmelik'e ekli EK 1 nolu forma göre oluşturdukları taşınmaz listelerini Yönetmelik'e ekli Ek 2-3-4-5-6 forma göre kayıt altına alacakları belirtilmiştir.

Aynı maddenin 2'nci ve 3'üncü fıkrasında yukarıda bahsedilen bu formların taşınmaz icmal cetvellerinin hazırlanması için mali hizmetler birimine gönderileceği, mali hizmetler birimince bu formlar konsolide edilerek Yönetmeliğin ekinde (Ek 7) bulunan örneğe uygun şekilde taşınmaz icmal cetvellerinin oluşturulacağı, İcmal cetvellerinde, kayıt planında belirtilen unsurların her biri için bir satır ayrılarak bu taşınmazlara ilişkin adet, yüzölçüm ve değer toplamalarının belirtileceği hükme bağlanmıştır.

Aynı Yönetmelik'in "Mevcut taşınmazların kaydına ilişkin işlemler" başlıklı Geçici 1'inci maddesinde "*Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre maliyet bedeli veya*

rayiç değerleri üzerinden muhasebe kayıtlarına alınması gereken taşınmazlar bu değerler üzerinden kayıtlara alınıncaya kadar emlak vergi değerleri üzerinden ve aşağıdaki şekilde kayıtlara alınır:

a) Taşınmazların fiili envanteri emlak vergi değerleri üzerinden kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince, mevcut kullanım şekilleri esas alınarak en geç 30/9/2014 tarihine kadar tamamlanır ve bu Yönetmelik ekinde yer alan formlara ve icmal cetvellerine kaydedilir.

b) Fiili envanteri yapılan taşınmazlara ait bilgiler muhasebe kayıtları yapılmak üzere ilgili muhasebe birimlerine verilir. Muhasebe birimleri, kayıtlı taşınmazları ilgili hesaplardan 1/10/2014 tarihi itibarıyla çıkarır ve aynı tarihte fiili envanter bilgileri üzerinden muhasebe kayıtlarını yapar" denilmektedir.

Cumhuriyet Üniversitesinde yapılan denetimde; Üniversitesinin mülkiyetinde bulunan yada Üniversiteye tahsisli olan taşınmazlara ilişkin Yönetmelik eki cetvellere uygun herhangi bir envanter çalışmasının yapılmadığı, taşınmazların ilgili hesaplara kaydedilmediği ve bu nedenle mali tablolarda gözükmeyeceği, mali tablolarda gözüken tutarların yapılmakta olan yatırımlardan tamamlananlara ait olduğu görülmüştür. Bu nedenle 2016 yılı Bilançosunda 250 Arazi ve Arsalar Hesabı ile 252 Binalar Hesabı'nın gerçeği yansıtmadığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Strateji Geliştirme Daire Başkanlığının görevleri arasında muhasebe iş ve işlemlerini yerine getirmesi de bulunmaktadır. Bunun gereği olarak üniversitemize ait ya da tahsisli taşınmazların kaydı daire başkanlığımız uhdesindedir. Diğer taraftan bulguda mezkur yönetmeliğin "Kayıt ve Kontrol İşlemleri" başlıklı 5. Maddesinin ilk fıkrasında bahsedildiği üzere, kayıtların belgeye dayanması esastır. Taşınmazlara ait muhasebe kaydına dayanak olacak form, mali tablo v.b. belgeler daire başkanlığımız muhasebe birimine ulaşmamıştır. Mevcut yönetmelikteki süre "6/2/2017 tarihli ve 2017/9854 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı Eki Yönetmeliğin 1 inci maddesiyle, bu fıkra da yer alan "31/12/2016" ibaresi "31/12/2017" şeklinde değiştirilmiştir."

Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığınca üniversitemiz taşınmazlarına ait çalışmalar tamamlanıp, yönetmelik gereği ekli formlar muhasebe birimimize ulaştığında gerekli muhasebe kayıtları yapılacaktır" denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında mevcut yönetmelikteki sürenin “6/2/2017 tarihli ve 2017/9854 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı Eki Yönetmeliğin 1 inci maddesiyle, bu fıkra da yer alan “31/12/2016” ibaresi “31/12/2017” şeklinde değiştirildiği belirtilmekle birlikte bu tarih değişikliği taşınmazların maliyet veya rayiç değerleri ile muhasebe kayıtlarına alınması ile ilgilidir. Mezkur yönetmeliğin Geçici 1'inci maddesinde " *Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre maliyet bedeli veya rayiç değerleri üzerinden muhasebe kayıtlarına alınması gereken taşınmazlar bu değerler üzerinden kayıtlara alınıncaya kadar emlak vergi değerleri üzerinden ve aşağıdaki şekilde kayıtlara alınır: a) Taşınmazların fiili envanteri emlak vergi değerleri üzerinden kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince, mevcut kullanım şekilleri esas alınarak en geç 30/9/2014 tarihine kadar tamamlanır ve bu Yönetmelik ekinde yer alan formlara ve icmal cetvellerine kaydedilir. b) Fiili envanteri yapılan taşınmazlara ait bilgiler muhasebe kayıtları yapılmak üzere ilgili muhasebe birimlerine verilir. Muhasebe birimleri, kayıtlı taşınmazları ilgili hesaplardan 1/10/2014 tarihi itibarıyla çıkarır ve aynı tarihte fiili envanter bilgileri üzerinden muhasebe kayıtlarını yapar "* denilmek suretiyle taşınmazların kayıtlara emlak değerleri ile de olsa mutlaka alınarak Bilançoda gösterilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Bu nedenle 2016 Mali Yılı Bilançosunda kamu idaresinin mülkiyetinde bulunan veya kamu idaresine tahsisli arsa veya binaların envanterinin çıkarılmayarak değerlerinin tespit edilmemesi sonucunda 250 ve 252 Hesaplarda kayıtlı tutarların doğru ve güvenilir bilgi vermediği değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Diğer Duran Varlıklar Hesap Grubunun Gerçeği Yansıtması

27.12.2014 tarih ve 29218 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "29 Diğer Duran Varlıklar" başlıklı 211'inci maddesinde " (1) *Diğer duran varlıklar hesap grubu; duran varlık niteliği taşıyan ve duran varlık hesap gruplarına girmeyen, diğer duran varlıklar ile ilgili duran varlık hesaplarından, bu gruptaki hesaplara aktarılan amortismanına tabi varlıkların birikmiş amortismanlarının izlenmesi için kullanılır.*

(2) *Maddi duran varlık hesaplarında kayıtlı olup, çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren varlıklar ile bu varlıklardan amortismanına tabi olanların ayrılmış amortisman tutarları bu hesap grubundaki ilgili hesaplara aktarılır. Bu şekilde aktarılan*

varlıkların kayıtlı değeri ile ayrılmış amortisman tutarı arasındaki fark kadar, aktarma işleminin yapıldığı dönem sonunda amortisman ayrılır.”

denilmektedir.

Yukarıda bahsi geçen mevzuat hükümlerine göre Merkezi Yönetim Bütçesi kapsamındaki kamu kurumları mali yıl sonunda 29 Diğer Duran Varlıklar Hesap Grubundaki tutarlardan amortisman ayrılmamış olan kısmın tamamı için amortisman ayıracaklardır.

Ancak Cumhuriyet Üniversitesine ait 2016 Yılı Bilançosunda 294 Hesabın borcunda yer alan tutar 5.256.983,42 TL, 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabında kayıtlı tutar ise 17.191.587,81 TL'dir. Bu durumda Bilançoda 29 Diğer Duran Varlıklar Hesap Grubu 11.934.604,39 TL alacak bakiyesi vermektedir. Aktif karakterli bir hesabın alacak bakiyesi vermesi muhasebe ilkelerine aykırı bir durum oluşturmakta ve hesabın gerçek durumu yansıtmadığını göstermektedir.

Bu nedenle muhasebe ilkelerine uygun bir şekilde gerekli düzeltme kayıtlarının yapılarak hesabın gerçek durumu göstermesinin sağlanması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Üniversitemiz Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesap gurubunda hesap kodları (294- Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar, 299- Birikmiş Amortismanlar Hesabı) olanlar tarafımızdan incelenmiş 10.03.2017 tarihli ve 3543 sayılı yevmiye kaydı ile muhasebe kaydı yapılmıştır. (Ek3)" denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından verilen cevapta bulguda yer verilen tespitin 2017 yılında düzeltildiği belirtilmekle birlikte, denetim görüşü verilen 2016 Mali Yılı Bilançosunda 29 Diğer Duran Varlıklar Hesap Grubu Bilançonun aktif kısmında yer aldığı ve borç karakterli olduğu halde alacak bakiyesi vermekte ve doğruyu göstermemektedir.

BULGU 3: Gelirlerden Alacaklar ve Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesaplarının Mevzuata Uygun Şekilde Kullanılmaması

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde tahakkuk esası, bir ekonomik değer; yaratıldığında, başka bir şekle dönüştürüldüğünde, mübadeleye konu edildiğinde, el değiştirdiğinde veya yok olduğunda muhasebeleştirilmesi olarak tanımlanmıştır.

Aynı Yönetmelik'in 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı başlıklı 51'inci maddesinde "*Gelirlerden alacaklar hesabı; mevzuatı gereğince gelir olarak tahakkuk ettirilen vergi*

gelirleri, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri, alınan bağış ve yardımlar ile diğer gelirler, duran varlıklar ana hesap grubu içindeki gelirlerden alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan dönem sonunda vadesi bir yılın altına inenler ile bunlardan yapılan tahsilat veya terkinlerin izlenmesi için kullanılır" denilmektedir. Bu hükme göre tahakkuk ettirilen gelirlerin ve bunlardan yapılan tahsilat veya terkinlerin 120/220 Gelirlerden Alacaklar Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

Mezkur Yönetmelik'in " 121 Gelirlerden takipli alacaklar hesabı" başlıklı 54'üncü maddesinde; *"Gelirlerden takipli alacaklar hesabı; mevzuatı gereğince tahakkuk ettirilen vergi gelirleri, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri, diğer gelirler ve sermaye gelirlerinden ortaya çıkan alacaklardan takibe alınan tutarlar ile bunlardan yapılan tahsilat, tecil ve terkinlerin izlenmesi için kullanılır" denilmektedir.*

Ancak Üniversite bütçesi içinde işletilen öğrenci yurdundan elde edilen gelirler ile taşınmaz kira gelirlerinin tahakkuk kayıtlarının yapılmadığı, tutarlar tahsil oldukça kayıtlara alındığı görülmüştür.

Taşınmazların kiraya verilmek üzere ihale edilmesi, kira sözleşmesi yapılması, tahsil edilen kira bedelleri ile kiracıya ait ortak giderlerin muhasebe birimine gönderilmesi, tahsil edilmeyen kira alacaklarının takip ve tahsil edilmesi için hukuk servisine yazılması, icra yoluyla tahsil edilen alacakların muhasebe birimine gönderilmesi gibi taşınmaz kiralama ile ilgili görev ve işlemler farklı birimler tarafından yerine getirilmektedir. Kira sözleşmesi yapıldıktan sonra kira tahakkuk tutarlarının ilgili birim tarafından muhasebe birimlerine düzenli bir şekilde bildirilmesi gerekmektedir. Benzer şekilde yatırılan tutarların kiralama ile ilgili birim (İdari Mali İşler Daire Başkanlığı) tarafından günlük banka hesap özet cetveli alınarak hangi kiracılara ait olduğu belirlendikten sonra kira, ecrimisil, cari kira, geçmiş ay/yıl kira, faiz ve ortak gider vb. ayrımı yapılarak tahsilatların gecikmeksizin muhasebe birimine gönderilmesi gerekmektedir. Aynı şekilde dönem başlarında yurtlara kayıt yaptıran öğrenciler ve yatıracakları tutarların muhasebeye bildirilmesi ve muhasebe tarafından tahakkuk kayıtlarına alınması, yurt ücretlerini takip etmesi gereken birim tarafından günlük banka hesap cetvelinin alınarak kontrol edilmesi ve tahsilatların anapara ve gecikme cezası gibi ayrımlar yapılarak muhasebe servisine bildirilmesi gerekmektedir. Tahsil edilemeyen kira alacaklarının veya yurt ücretlerinin takip ve tahsil edilmesi için kiralama ile ilgili birim

tarafından hukuk servisine yazılması, söz konusu takipli alacakların mali tablolarda yer alması için aynı şekilde muhasebe birimine bildirilmesi mevzuatın yerine getirilmesi için önemlidir.

Yukarıda belirtilen işlemlerin tam ve doğru bir şekilde zamanında yapılabilmesi için birimlere ait görevler ile süreçlerin ayrıntılı olarak belirlenmesi ve birimler arası koordinasyonun sağlanması önem arz etmektedir. Yapılan incelemelerde; kira ve ortak gider tahakkuk ve tahsilat tutarları ile yurt ücreti gelirlerinin muhasebe birimine düzenli bir şekilde ve zamanında bildirilmediği, bildirilen tahsilat tutarların ayırımının eksik ve yanlış olduğu, takibe alınan veya gecikme yaşanan alacaklar nedeniyle muhasebe biriminin bilgilendirilmediği görülmüştür.

Bu nedenle muhasebe birimi tarafından alacakların takibi muhasebe kayıtlarında izlenememekte mali tablolar güvenilir ve tam olarak bilgi verme işlevini yerine getirememektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Üniversitemizde tahsilatı tahakkuka bağlı alacaklar için depozito ve taşınmaz kira gelirlerinde gerekli altyapı çalışması tamamlandığında gerekli muhasebe kayıtları yapılacak ve mizan ve bilanço kayıtları ile takip ve kontrolü sağlanacaktır" denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında depozito ve taşınmaz kira gelirlerinde gerekli altyapı çalışması tamamlandığında gerekli muhasebe kayıtlarının yapılacağını bildirmekle birlikte, kira ve ortak gider tahakkuk ve tahsilat tutarları ile yurt ücreti gelirlerinin muhasebe birimine düzenli bir şekilde ve zamanında bildirilmemesi ilgili gelirlerin takibinin muhasebe sistemi üzerinden yapılamamasına, bu gelirler üzerinde kontrol sağlanamamasına yol açmakta ve Kurum'da mali kontrol fonksiyonunun tam olarak işletilemediğini göstermektedir.

Denetim görüşü verilen 2016 Yılı Bilançosunda 120 ve 220 Gelirlerden Alacaklar Hesaplarının yurt ve kira gelirleri tahsil edildikçe kayıtlara alınması sebebiyle doğruyu göstermediği değerlendirilmektedir.

BULGU 4: Bilimsel Araştırma Projelerine İlişkin Tutarların Gelirler Hesabında Gösterilmemesi

26.11.2016 tarih ve 29900 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'in "Muhasebeleştirme İşlemleri

ve Belgeleri" başlıklı 15'inci maddesinin ikinci fıkrasının a bendinde Yükseköğretim kurumları bütçesinde tefrik edilen ödeneklerden muhasebe birimi adına bankada açılacak özel hesaba aktarılan tutarların bütçe gelirleri ile ilişkilendirilmeksizin 102-Banka Hesabına borç, 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedileceği belirtilmiştir.

Yine aynı Yönetmelik'in Geçiş Hükümü başlıklı Geçici 1'inci maddesinde aynen "*Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla, 333-Emanetler Hesabında kayıtlı tutarlar, bu hesaba borç, 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedilir* " denilmektedir.

Mezkur Yönetmelik'in "Yürürlük" başlıklı 22'nci maddesinde Yönetmelik'in yayımı tarihinde yürürlüğe gireceği belirtilmiştir.

Yukarıda bahsi geçen mevzuat hükümlerine göre Kurumların 333 Emanetler Hesabında izledikleri Bilimsel Araştırma Projelerine ilişkin tutarları 26.11.2016 tarihinden itibaren 600 Gelirler hesabında izlemesi ve mali tablolarda bu tutarların 600 Hesapta gözükmesi gerekmektedir.

Ancak yapılan incelemede Bilimsel Araştırma Projelerine ait 333 Hesapta bulunan 15.009.705,00 TL nin sene sonunda 600 Hesaba aktarılması gerekirken aktarılmadığı ve bu nedenle Bilançoda 333 Hesabın bu tutar kadar fazla faaliyet sonuçları tablosunda 600 Hesabın ise 15.009.705,00 TL eksik olduğu tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; " 26.11.2016 tarih ve 29900 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'in "Muhasebeleştirme İşlemleri ve Belgeleri" başlıklı 15'inci maddesinin ikinci fıkrasının a bendinde Yükseköğretim kurumları bütçesinde tefrik edilen ödeneklerden muhasebe birimi adına bankada açılacak özel hesaba aktarılan tutarların bütçe gelirleri ile ilişkilendirilmeksizin 102-Banka Hesabına borç, 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedileceği belirtilmiştir.

Yine aynı Yönetmelik'in Geçiş Hükümü başlıklı Geçici 1'inci maddesinde aynen "*Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla, 333-Emanetler Hesabında kayıtlı tutarlar, bu hesaba borç, 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedilir* " denilmektedir.

Ancak ilgili yönetmelikte 600- gelir hesabının ayrıntı kodları tanımlanmamış olup, bu konuda tereddüt hâsıl olduğundan, Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğüne on line mesaj gönderilmiş herhangi bir cevap gelmemesi üzerine yıl sonu devir işlemleri gerçekleştirilmiştir. Kurum olarak (600- 05.2.6.99) gelir kodunda takip etmekteyiz.

Ayrıca, emanet karakterli hesaplarda tutulan Bilimsel Araştırma Projelerine aktarılan tutarlar 10.02.2017 tarih ve 20170001755 numaralı yevmiye kaydı ile gelir hesaplarına

alınarak, gerekli düzeltme işlemleri gerçekleştirilmiş olup, faaliyetler bahse konu yönetmeliğe uygun olarak yürütülmektedir (Ek1)" denilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından bulguda yer verilen tespit doğrultusunda 2017 yılında gerekli düzeltme kayıtlarının yapıldığı ifade edilmekle birlikte, denetim görüşü verilen 2016 Mali Yılı Bilançosunda 333 Emanetler Hesabı 15.009.705,00 TL fazla, 600 Gelirler Hesabı ise 15.009.705,00 TL eksik görülmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Cumhuriyet Üniversitesi 2016 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tablolarının Denetim Görüşünün Dayanakları bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Üniversiteye Tahsisli Hazine Taşınmazlarının Kiralama İşlemlerinde Mevzuata Aykırı Hususların Bulunması

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Tarihi ve bedii değeri olmayan taşınmaz mallarla ilgili işlemler" başlıklı 74'üncü maddesinde " *Tarihi ve bedii değeri olanlar hariç Hazinesinin özel mülkiyetindeki yerlerin satışı, kiraya verilmesi, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiraya verilmesi, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi esasları Maliye Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikte belirlenir*" denilmektedir. Bu hükme istinaden çıkarılan ve 19.06.2007 tarih ve 26557 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelik'in "Tahsisli ve kiralanmış yerlerdeki işlemler " başlıklı 70'inci maddesinin beşinci fıkrasında "*Bakanlık, bu taşınmazların üçüncü kişilere kiraya verilmesine ilişkin olarak adına tahsis yapılan İdarelerle protokol yapmaya yetkilidir*" denilmektedir.

Bu yetkiye istinaden Sivas Defterdarlığı ile Cumhuriyet Üniversitesi arasında 19.07.2010 tarihli bir protokol imzalanmış ve bu protokol 11.05.2015 tarihinde revize edilmiştir. Bu protokol sayesinde Hazine tarafından Üniversiteye tahsis edilen taşınmazlar Üniversite tarafından kiraya verilmektedir.

Aynı zamanda 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 23.07.2004 tarih ve 5217 sayılı Kanunla eklenen Ek 25'inci maddesine göre "*Hazine adına kayıtlı olup, yüksek öğretim kurumlarına tahsis edilmiş taşınmaz malların üzerinde herhangi bir inşaat yapılmamak ve irtifak hakkı tesisine konu edilmemek şartıyla eğitim, sağlık ve sosyal amaçlı kiralanması ve işletilmesi suretiyle elde edilecek gelirlerin tamamını ilgili yüksek öğretim kurumunun her çeşit mal ve hizmet alımlarında ve sermaye harcamalarında (yüksek öğretim kurumları adına tapuda kayıtlı taşınmazların satılması suretiyle elde edilen gelirlerin tamamı sadece sermaye harcamalarında) kullanılmak üzere bir yandan özel gelir, diğer yandan mevcut veya yeni açılacak tertibe özel ödenek kaydetmeye Maliye Bakanı yetkilidir*" denilmektedir. Bu madde hükmüne istinaden Hazine taşınmazlarının Üniversite tarafından eğitim, sağlık ve sosyal amaçlı olarak kiraya verilmesinden doğan gelirler üniversite bütçesine gelir olarak kaydedilmektedir.

a-) Kira Ödemelerindeki Gecikmelerin Takip Edilmemesi ve Gerekli İşlemlerin Yapılmaması

Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelik'in "*Kira sözleşmesinin sona ermesi ve feshi*" başlıklı 74'üncü maddesinde (1) *Kira sözleşmesi, sürenin bitimiyle sona erer.*

(2) *Sözleşme hükümlerine aykırı davranılması, (Değişik ibare:RG-11/9/2014-29116) üst üste iki taksidin vadesinde ödenmemesi, taşınmazın sözleşmede öngörülen amaç dışında kullanılması veya kiracı tarafından talep edilmesi hâlinde, sözleşme İdarece feshedilir. Bu durumda, alınan teminatlar Hazineye gelir kaydedilir"* denilmektedir.

Aynı zamanda Cumhuriyet Üniversitesi ile Özel Şahıslar arasında akdedilen tip kira sözleşmelerinin 14'üncü maddesinde üst üste iki taksidin vadesinde ödenmemesi hallerinde kira sözleşmesi 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 62'nci maddesine göre tebligat yapmaya gerek kalmaksızın idarece feshedilerek kesin teminatının gelir kaydedileceği ve cari yıl kira bedelinin yüzde yirmibeşinin tazminat olarak tahsil edileceği belirtilmiştir.

Ancak yapılan incelemede 2016 yılında tamamı Cumhuriyet Üniversitesi Vakfına ait şirketlere kiralanan 30 adet taşınmaza ilişkin kira taksitlerinin üst üste en az iki dönemde de ödenmediği halde Yönetmelik ve sözleşme hükümlerine aykırı şekilde herhangi bir işlem yapılmadığı tespit edilmiştir.

b-) Bazı taşınmazların mevzuat çerçevesinde herhangi bir kiralama işlemi bulunmadığı halde özel şahıslar tarafından işletilmesi

Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelik'in İhale Usulleri başlıklı 67'nci maddesinin 4/b bendinde tahsisli taşınmazların 2886 Kanun'un 51/g bendine göre pazarlıkla ihaleye verilebileceği belirtilmiş, aynı yönetmeliğin "*Tahsisli ve kiralanan yerlerdeki işlemler*" başlıklı 70'inci maddesinin dördüncü fıkrasında ise tahsisli veya kiralanan yerlerin yetkili İdarenin bilgisi dışında kullanılması veya kullandırılması durumunda ecrimisil alınmasının gerektiği ifade edilmiştir.

Ancak yapılan incelemede Tıp Fakültesi Hastanesindeki Yeni Acil Kantini, Mor Kafe ve Ora Kafeterya ile Üniversitenin çeşitli fakültelerinde ve birimlerinde bulunan toplam 21 adet yiyecek-içecek otomatına ait herhangi bir ihale yapılmadığı halde adı geçen yerlerin özel şahıslar tarafından işletildiği ve gelir elde edildiği görülmüştür. Bu kullanımlara ilişkin herhangi bir kaydın Üniversite kiralama işlemlerinden sorumlu birim olan İdari Mali İşler Daire Başkanlığında bulunmadığı ve haliyle herhangi bir ecrimisil tahakkukunun da

yapılmadığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Hesap verme sorumluluğu" başlıklı 8'inci maddesinde aynen "*Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadır*" denilmektedir.

Yine aynı Kanun'un Üst yöneticiler başlıklı 11'inci maddesinin ikinci fıkrası "*Üst yöneticiler, idarelerinin stratejik planlarının ve bütçelerinin kalkınma planına, yıllık programlara, kurumun stratejik plan ve performans hedefleri ile hizmet gereklerine uygun olarak hazırlanması ve uygulanmasından, sorumlulukları altındaki kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamaktan, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesinden, malî yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesi, izlenmesi ve bu Kanunda belirtilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinden Bakana; mahallî idarelerde ise meclislerine karşı sorumludurlar*" hükmünü haavidir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerine göre her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından, üst yöneticiler de kaynakların etkin, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesini sağlamaktan ve kayıp ve kötüye kullanımını önlemekten sorumludurlar.

c-) Kiraya Verilen Taşınmazlar ile Taşınmaz Kiralama Gelirlerinin Nazım Hesaplarda İzlenmemesi

Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü'nün "Taşınmazlara İlişkin İşlemler" konulu 26.11.2014 tarihli ve 90192509-210.05.02-13278 Sayılı Genel Yazısıyla 990-Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabı, 993-Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı ve 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı ihdas edilmiştir.

Buna göre; kiraya verilen taşınmazlar kayıtlı değerleri üzerinden 990 nolu hesabın ilgili yardımcı hesabına borç, 999 nolu hesaba alacak; diğer taraftan toplam kira gelirleri (peşin tahsil edilenler hariç) tahsil edileceği yıllara göre 993 nolu hesabın bölümlenmiş yardımcı hesaplarına borç, 999 nolu hesaba alacak kaydedilecektir. Dönem sonlarında 993 nolu hesap yardımcı hesaplar bazında güncellenecek; kira gelirleri tahsil edildikçe 993 ve 999

nolu hesaplara ters kayıt yapılacak; kira gelirlerinin tamamı tahsil edilince de 990, 993 ve 999 nolu hesaplar ters kayıtlarla kapatılacaktır.

Cumhuriyet Üniversitesinde kiraya verilen taşınmazlara ilişkin olarak ilgili nazım hesaplar kullanılmamış, kira tahsilatlarına ilişkin herhangi bir takip muhasebe kayıtları üzerinden yapılmamıştır.

Kiralama işlemlerinin yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine göre muhasebeleştirilmemesi nedeniyle bilanço ve bilanço dipnotlarında hataya neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; " a- Kira ödemelerini geciktiren Üniversitemiz Vakfı iktisadi kuruluşu olan Bilim Aktif Ltd. Şti'ne rapordaki bulgular bildirilmiş olup, Üniversitemiz Vakfı 09.05.2017 tarih ve 2017-63 sayılı yazıları ile belirli plan dahilinde kira borçlarının ödenmesine başlanacağını bildirmiştir. (Ek2)

b-Tıp Fakültesi Hastanesindeki Yeni Acil Kantini ve Mor Kafe'nin ecrimisil hesabı yapılarak Bilim Aktif Ltd. Şti'ne tebliğ edilmiş ve 3 yıllık kiralama işlemi için ihalesi yapılarak sözleşmeler yenilenmiştir. Boş olan Ora Kafe'nin bulunduğu mahalın Üniversitemizce başka amaçla kullanılacağı ve kafe yerinin yıkılacağı ifade edildiğinden yeni ihale yapılmamıştır.

21 adet yiyecek-içecek otomatı kaldırılacağından ihalesi yapılmamış; Belediye, Esnaf ve Sanatkarlar Odası ile Ticaret Odasından rayic bedel istenmiş, cevabi yazılara istinaden ecrimisil hesaplanarak Cumhuriyet Üniversitesi Vakfına tebliğ edilecektir.

c-Üniversitemizde kiraya verilen taşınmazlara ilişkin olarak ilgili nazım hesaplar kullanılmamıştır. Nazım hesaplarının kullanılması için emlak servisimizce kiraya verilen taşınmazların yıllar itibariyle dökümü yapılamamış, belgeye dayalı muhasebe servisine ulaşan bilgi eksikliğinden gerekli hesaplar çalıştırılmamıştır. Tahsilat üzerinden gelir kayıtları yapılmıştır. 2017 yılı ikinci yarısı itibariyle mevzuata uygun alt yapı çalışmaları tamamlandığında gerekli nazım hesaplar çalıştırılacak ve taşınmaz kiralaları alacak ve borç hesapları mizan ve bilancomuzda gözükmeleri sağlanacaktır" denilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi bulguda yer verilen tüm tespitlere katılmakta ve gerekli düzeltme işlemlerinin bir kısmını yapmakla birlikte kira gelirlerinin yeterince takip edilmediği, kira gecikmelerinde mevzuata uygun şekilde hareket edilmediği, kira işlemlerinden sorumlu tahakkuk birimi ile muhasebe birimi arasında gerekli iletişimin

sağlanmadığı, nazım hesapların muhasebe sisteminde izlenilmediği gibi nedenler gözönünde bulundurulduğunda bu hususlara ilişkin iç kontrol sisteminin önemli riskler barındırdığı görölmektedir.

8. EKLER

Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları

TABLO 1.12 BİLANÇO

Kurum Kodu : 38.20	Adı : CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ	Yıl : 2016	
AKTİF HESAPLAR	N Yılı 2016	PASİF HESAPLAR	N Yılı 2016
1 DÖNEN VARLIKLAR	110.320.144,31	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	22.132.322,14
10 HAZİR DEĞERLER	31.494.040,04	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	19.153.286,61
100 KASA HESABI	1.696,87	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	276.532,73
102 BANKA HESABI	29.763.572,79	333 EMANETLER HESABI	18.876.753,88
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESAB	-13.042,50	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	2.979.035,53
104 PROJE ÖZEL HESABI	1.741.812,88	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	2.831.020,10
12 FAALİYET ALACAKLARI	69.047.186,54	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	146.447,97
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	68.003.640,00	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TA	1.567,46
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	1.043.546,54	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	5.484.489,38
14 DİĞER ALACAKLAR	185.860,01	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	5.484.489,38
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	185.860,01	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	5.484.489,38
15 STOKLAR	1.960.081,67	5 ÖZ KAYNAKLAR	142.696.140,16
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	1.960.081,67	50 NET DEĞER	56.174.342,37
16 ÖN ÖDEMELER	7.632.976,05	500 NET DEĞER HESABI	56.174.342,37
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	7.632.976,05	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	89.128.090,36
2 DURAN VARLIKLAR	59.992.807,37	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	89.128.090,36
22 FAALİYET ALACAKLARI	189.229,87	59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	-2.606.292,57
226 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	189.229,87	591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)	-2.606.292,57
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	7.458,77		
241 MAL VE HİZMET ÜRETEK KURULUŞLARA YATIRILAN SERMA YELER HESABI	7.458,77		
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	71.730.723,12		
251 YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	15.324.285,01		
252 BİNALAR HESABI	31.194.316,79		
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	72.554.964,27		
254 TAŞITLAR HESABI	2.562.516,56		
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	51.169.445,41		
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-124.326.803,56		
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	23.251.998,64		
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0,00		
260 HAKLAR HESABI	2.616.977,63		
267 DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR HE	45.125,30		
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-2.662.102,93		
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	-11.934.604,39		
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI	5.256.983,42		
299 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-17.191.587,81		
AKTİF TOPLAMI	170.312.951,68	PASİF TOPLAMI	170.312.951,68

Bilanço Dipnotları :	
910 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	13.783.897,44
911 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESAB	13.783.897,44
920 GİDER TAHHÜTLERİ HESABI	87.672.913,00
921 GİDER TAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	87.672.913,00
948 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR HE	1.348.058,69
949 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANİ	1.348.058,69
962 BİLİMSEL PROJELER HESABI	6.197.206,15
963 BİLİMSEL PROJELER KARŞILIĞI HESABI	6.197.206,15
998 DİĞER NAZİM HESAPLAR HESABI	11.682.685,16
999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı	11.682.685,16

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

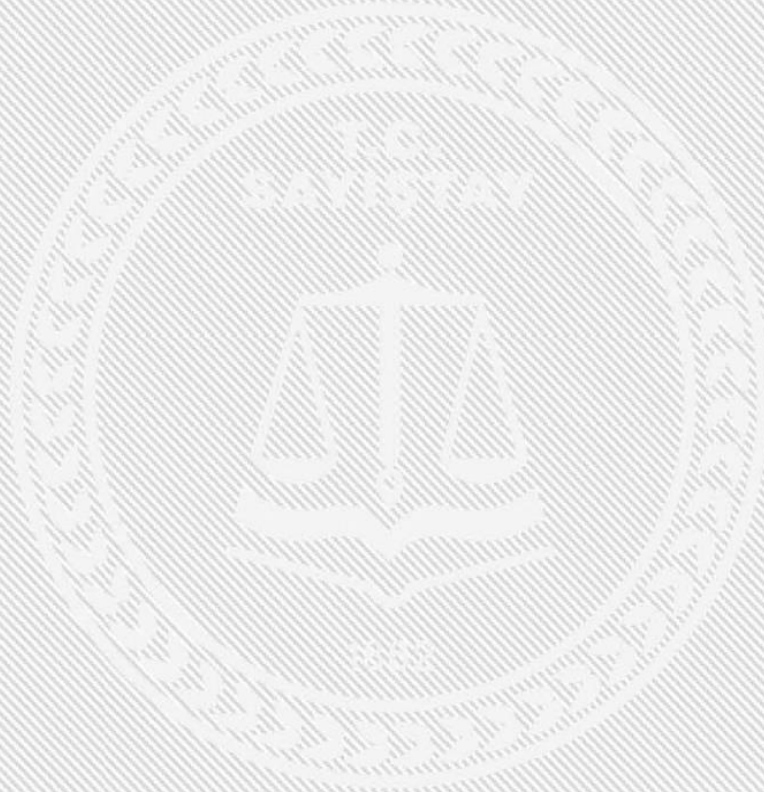
Kurum Kodu : 38.20				Adı : CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ				2016					
Ekonomik Kodlar		GİDERİN TÜRÜ		Cari Yıl (N)		Ekonomik Kodlar		GELİRİN TÜRÜ		Cari Yıl (N)			
630		GİDERLER HESABI		338.763.819,98		600		GELİRLER HESABI		336.157.527,41			
630	01	PERSONEL GİDERLERİ		190.036.918,81		600	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri		20.663.588,19			
630	01	01	MEMURLAR	182.487.248,65		600	03	01	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	19.749.048,24			
630	01	02	SÖZLEŞMELİ PERSONEL	5.139.833,33		600	03	06	Kira Gelirleri	914.539,95			
630	01	03	İŞÇİLER	729.380,91		600	04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler		295.611.449,30			
630	01	04	GEÇİCİ PERSONEL	776.989,53		600	04	01	Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	2.813.677,89			
630	01	05	Diğer Personel	903.466,39		600	04	02	İdarelerden Alınan Bağış ve	287.203.640,00			
630	02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet		27.748.611,21		600	04	03	Diğer İdarelerden Alınan Bağış ve	245.446,44			
630	02	01	Memurlar	26.363.747,82		600	04	04	Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım	915.368,83			
630	02	02	Sözleşmeli Personel	1.021.132,08		600	04	05	Proje Yardımları	4.433.316,14			
630	02	03	İşçiler	147.268,87		600	05	Diğer Gelirler		19.567.059,57			
630	02	04	Geçici Personel	176.685,98		600	05	01	Faiz Gelirleri	1.112.805,43			
630	02	05	Diğer Personel	34.587,99		600	05	02	Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	8.406.857,16			
630	02	99	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri	5.188,47		600	05	03	Para Cezaları	45.938,87			
630	03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri		41.332.890,91		600	05	09	Diğer Çeşitli Gelirler	10.001.458,11			
630	03	02	Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme	20.045.852,29		600	11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri		293.369,65			
630	03	03	Yolluklar	2.144.826,41		600	11	08	Kur Değişikliği Dışındaki Değer ve Miktar	58.550,40			
630	03	04	Görev Giderleri	134.182,75		600	11	99	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirler	234.819,25			
630	03	05	Hizmet Alımları	17.148.099,54		600	25	Kamu İd Bedelsiz Olarak Al Mali Ol		22.060,70			
630	03	06	Temsil ve Tanıtma Giderleri	95.776,90		600	25	01	Gen Bütçeli İd Bedelsiz Ol Al Mali	9.699,60			
630	03	07	Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım,	1.370.312,02		600	25	02	Öz Büt Kap Kamu İd Bedelsiz Ol Al Mali	12.361,10			
630	03	08	Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım	393.841,00		NET GELİR TOPLAMI						336.157.527,41	
630	05	Cari Transferler		6.460.716,55									
630	05	01	Görev Zararları	3.960.000,00									
630	05	02	Hazine Yardımları	2.400.000,00									
630	05	03	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara	100.716,55									
630	11	Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri		100.134,40									
630	11	99	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri	100.134,40									
630	12	Gelirlerin Ret ve İadesinden		11.721,09									
630	12	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	11.721,09									
630	13	Amortisman Giderleri		63.253.250,68									
630	13	01	Maddi Duran Varlıklar Amortisman	62.721.363,68									
630	13	02	Maddi Olmayan Duran Varlıklar	531.887,00									
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri		3.645.499,01									
630	14	01	Kırtasiye Malzemeleri	704.440,08									
630	14	02	Beslenme, Gıda Amaçlı ve Mutfakta	8.167,96									
630	14	03	Tıbbi ve Laboratuvar Sarf Malzemeleri	179.372,96									
630	14	04	Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağlı	18.217,29									
630	14	05	Temizleme Ekipmanları	373.717,53									
630	14	06	Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiye	374.207,29									
630	14	07	Yiyecek	131.978,03									
630	14	08	İçecek	26.637,48									
630	14	10	Zirai Maddeler	25.868,28									
630	14	11	Yem	12.304,01									
630	14	12	Bakım Onarım ve Üretim Malzemeleri	757.852,29									
630	14	13	Yedek Parçalar	798.789,22									
630	14	14	Nakil Vasıtaları Lastikleri	17.187,17									
630	14	15	Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı	14.894,75									
630	14	16	Spor Malzemeleri Grubu	40.100,39									
630	14	17	Basınçlı Ekipmanlar	8.427,56									
630	14	99	Diğer Tüketim Amaçlı Malzemeler	153.336,72									
630	20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan		4.937,54									
630	20	02	Kişilerden Alacaklardan Silinenler	4.937,54									
630	25	Kamu İd Bedelsiz Olarak Devr Mali		23.584,25									
630	25	02	Öz Büt Kap Kamu İd Bedelsiz Ol Devr	16.905,45									
630	25	05	Mahalli İd Bedelsiz Ol Devr Var	6.678,80									
630	30	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler		5.724.401,94									
630	30	06	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	5.724.401,94									
630	99	Diğer Giderler		421.153,59									
630	99	99	Yukarıda Tanımlanamayan Diğer Giderler	421.153,59									
630	99	99	Yukarıda Tanımlanamayan Diğer Giderler	421.153,59									
630	99	99	Yukarıda Tanımlanamayan Diğer Giderler	421.153,59									
GİDERLER TOPLAMI :				338.763.819,98		GİDERLER TOPLAMI (A)				338.763.819,98			
						GELİRLER TOPLAMI (B)				336.157.527,41			
						İNDİRİM; İADE; İSKONTO TOPLAMI (C)				0,00			
						NET GELİR (D= B-C)				336.157.527,41			
						FAALİYET SONUCU-D-A				-2.606.292,57			

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

**CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ DÖNER
SERMAYE İŞLETMESİ**

2016 YILI

DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	23
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	24
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	24
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	24
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI.....	26
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	29
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	30
8.	EKLER.....	36

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Cumhuriyet Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün, hesap ve işlemlerinin muhasebeleştirilmesi ile mali rapor ve tabloları, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 565 ve 573'üncü maddelerinde düzenlenen defter, cetvel ve tablolardan oluşmaktadır.

Saymanlığın muhasebe kayıt işlemleri, Maliye Bakanlığı tarafından yönetilen Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

2016 yılı bilançosunda sermayesi 85 TL olup, toplam aktif büyüklüğü 21.717.598,11 TL'dir. Döner sermaye gelir toplamı 128.815.593,20 TL, gider toplamı 166.699.536,50 TL olup, gelir tablosunda yılsonu itibariyle tahakkuk eden zarar toplamı 37.883.943,36 TL'dir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esasların 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Kasa sayım tutanağı
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Teminat mektupları sayım tutanağı
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Gelir tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Alacaklara İlişkin Tahakkuk Kayıtlarının Yapılmaması ve Alacakların Muhasebe Sistemi İçinde İzlenmemesi

a-) Pedagojik Formasyon Eğitimine İlişkin Alacakların Tahakkuk Kaydının Yapılmaması

Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen 27.01.2014 tarihli “Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programına İlişkin Usul ve Esaslar”ın “Kapsam” başlıklı 2’nci maddesinde “ *Bu Usul ve Esaslar Kurul tarafından izin verilen yükseköğretim kurumlarında Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programının açılmasına ve uygulanmasına ilişkin akademik, idari ve mali hususları kapsar*” denilmektedir.

Aynı Usul ve Esaslar’ın “Öğretim Ücreti” başlıklı 11’inci maddesinde “*Programa kaydolandan alınabilecek ücret, 2547 sayılı Kanunun 46 ncı maddesi ile 19/11/1992 tarihli ve 3843 sayılı Kanunun 7 nci maddesine göre, her yıl Resmi Gazete’de yayımlanan ve ilgili eğitim-öğretim yılında Yükseköğretim Kurumlarında Cari Hizmet Maliyetlerine Öğrenci Katkısı Olarak Alınacak Katkı Payları ve İkinci Öğretim Ücretlerinin Tespitine Dair Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit edilen Yükseköğretim Kurumlarında Yapılacak İkinci Öğretimden Alınacak Öğretim Ücretleri (II) Sayılı Cetvel (A) da Eğitim Fakülteleri için tespit edilen İkinci Öğretim Öğrenim Ücretinin en fazla iki katına kadar olabilir.*

(2) *Öğrenim ücreti, kurumca belirlenecek taksitler halinde ödenir. İlk taksit kayıt sırasında, diğer taksitler ise kurumun belirleyeceği tarihlerde ödenir*” denilmektedir.

Aynı zamanda mezkur Usul ve Esaslar’da Programa kayıt için gerekli belgeler arasında öğrenim ücretinin kurumca belirlenen ilk taksitinin, ilgili kurumun tayin edeceği banka hesabına yatırıldığına dair banka dekontu da sayılmıştır.

Bu Usul ve Esaslar’a dayanılarak çıkarılan “Cumhuriyet Üniversitesi Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programı Yönergesi” nde öğrenim ücretinin miktarına Fakülte Yönetim Kurulunun teklifi üzerine Üniversite Yönetim Kurulu tarafından karar verileceği belirtilmiştir. Buna göre Cumhuriyet Üniversitesi Yönetim Kurulu tarafından 09.12.2015 tarih

ve 40 sayılı toplantının 2015/3 sayılı kararında 2016 yılında 2.054,00 TL ücret alınmasına karar verilmiştir.

Aynı yönergenin 14'üncü maddesinin ikinci fıkrasında öğrenim ücretinin, öğrenci tarafından iki eşit taksitte, ilk taksitin kayıt sırasında, ikinci taksitin ise ikinci yarıyılın başında ve ders kayıtları başlarken ödeneceği belirtilmiştir.

Buna göre 2016 yılında belirlenen 2.054,00 TL'lik ücret iki eşit taksitte 1.027+1.027 TL olarak alınacaktır. İlk taksit kayıt sırasında, ikinci taksit ise ikinci yarıyılın başında ve ders kayıtları başlarken ödenecektir.

2016 yılında Pedagojik Formasyon eğitim programına kayıt hakkı kazanan öğrenci sayısı 2016-2017 Yaz Dönemi için 582 kişidir. 582 kişinin birinci taksit için 2016 yılı içinde ödediği tutar $(582 \times 1027 \text{ TL}) = 597.714,00 \text{ TL}$ olmuştur. 2016-2017 Güz Dönemi için kesin kayıt hakkı kazanan öğrenci sayısı ise 1084 kişidir. 1084 kişinin birinci taksit için 2016 yılında ödediği toplam tutar $1084 \times 1027 = 1.113.268,00 \text{ TL}$ olmuştur.

Ancak Programın ikinci taksitlerine ilişkin tahakkuk birimlerince herhangi bir tahakkuk kaydı yapılmadığı tespit edilmiştir. Pedagojik formasyon programına kesin kayıt hakkı kazanan öğrencilerin ödemesi gereken ücret toplamı 2054 TL'dir ve bu ücret taksitler halinde ödenmektedir. Ücretin tamamı kesin kayıt hakkı kazanıldığında tahakkuk ettiğinden henüz ödenmemiş taksitlerin tahakkuk kayıtlarında izlenmesi ve takibinin yapılmasının sağlanması gerekmektedir.

Yapılması gereken muhasebe sisteminde 120 Alıcılar hesabına her iki dönemin ikinci taksitlerinin (toplam 1.710.982,00 TL) kaydedilmesi ve bu hesap kanalıyla izlenmesidir.

Bu nedenle mali tablolarda 120 Alıcılar hesabı 1.710.982,00 TL eksik gözükmemektedir.

b-) Hastane Sisteminden Kesilen Faturaların Tahakkuk Kayıtlarının Yapılmaması

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin " Gelirlerin Tahakkuku, Takibi ve Tahsili başlıklı 8'inci maddesinin birinci fıkrasında "İşletme gelirlerinin tahakkuku ve takibi gelir gerçekleştirme görevlilerince, tahsil işlemleri ise muhasebe birimlerince yürütülür " denilmektedir.

Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi tarafından Sosyal Güvenlik Kurumundan sosyal güvencesi olan kişilere ilişkin yapılan tedavi hizmetleri karşılığında

SGK'ya medula sistemi üzerinden fatura kesilmektedir. Bu fatura tutarları Cumhuriyet Üniversitesi ile Sosyal Güvenlik Kurumu arasında yapılan Global Bütçe anlaşması gereğince SGK tarafından aylık avanslar şeklinde tahakkuk etmeden ödenmekte ve sene sonunda mahsuplaşmaktadır.

Diğer taraftan Tıp Fakültesi Hastanesi tarafından sosyal güvencesi SGK'dan olmayıp diğer emeklilik sandıklarına tabi olan kişilere (banka mensupları) veya SGK'nın medula sistemi üzerinden fatura kesilmeyen kişilere yapılan tedavi hizmetleri hastane sistemi üzerinden faturalandırılmaktadır. Bu şekilde yapılan faturalandırma Global Bütçeye dahil olmadığından ayrı ödenmektedir.

Ancak Döner Sermaye Saymanlığı tarafından bu şekilde yapılan faturalandırmalar tahakkuk kayıtlarına alınmamakta yani 120 Alıcılar hesabında izlenmemekte, tahsilat yapıldıkça tahsilat tutarları kayıtlara alınmaktadır.

Bu durum muhasebenin temel ilkelerine aykırılık teşkil etmektedir. Bir alacak tahakkuk ettiğinde muhasebe kayıtlarına alınmalı ve takibi yapılmalıdır. 2016 yılında tahakkuk kayıtlarında gözükmeyen alacak tutarı 2.569.215,51 TL olarak gerçekleşmiştir. İlgili kayıtların yapılmamasından dolayı 120 Alıcılar Hesabı Bilançoda 2.569.215,51 TL eksik gözükmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "a-)Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programı kapsamında 120-Alıcılar Hesabının kullanılması hususunda; Eğitim Fakültesi Dekanlığı ile Döner Sermaye Saymanlık Müdürlüğü bilgilendirilmiş olup;

Eğitim Fakültesi Dekanlığı ekte sureti yer alan 16.05.2017 tarih ve 164535 sayılı yazısında;

Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programı kapsamında bulguda yer verilen hususlarda gerekli tedbirlerin alınacağını, 2017 yılında programa kesin kayıt yaptıran öğrenci sayıları ile KDV dahil birim fiyatları ve toplam tutarı 120-Alıcılar Hesabında izlenmek üzere Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü ile Döner Sermaye Saymanlık Müdürlüğüne bildireceğini, kayıt yaptıran öğrenciler tarafından ödenen 1. ve 2. Taksit tutarlarına ait icmal listelerinin de 120-Alıcılar hesabından düşülmek üzere Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü ile Döner Sermaye Saymanlık Müdürlüğü'ne bildirileceğini beyan etmiştir.

Döner Sermaye Saymanlık Müdürlüğü de Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programı kapsamında Eğitim Fakültesi Dekanlığı tarafından bildirilecek öğrenci sayıları,

birim fiyatlar ve toplam tutarlar ile yapılan tahsilatları 120-Alıcılar Hesabında izleyeceğini beyan etmiştir.

b-) Hastane tarafından kesilen faturaların tahakkuk kayıtlarına ilişkin olarak Hastane Başhekimliği bilgilendirilmiş olup;

Hastane Başhekimliği 22.05.2017 tarih ve 166376 sayılı yazısında 2016 yılında Global (Götürü) bütçe dışında manuel olarak kesilen fatura tutarının 2.569.215,51 TL. olarak gerçekleştiğini bildirmiştir.

Döner Sermaye Saymanlık Müdürlüğü 23.05.2017 tarih ve 303 sayılı yazısında 2.569.215,51 TL.lik manuel fatura ile 1.017.391,63 TL.lik tahsilat kaydını muhasebe kayıtlarına aldığını bildirmiştir" denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından; bulgumuza konu pedagojik formasyon eğitim ücretlerinin tahakkuk kayıtları ile hastane tarafından medula sistemi dışında kesilen faturaların tahakkuk işlemlerinin yapılmamasına dair hususlar 2017 yılında yerine getirilmiş olmakla birlikte denetim görüşüne esas 2016 Yılı Bilançosunda 120 Alıcılar Hesabı 4.280.197,51 TL eksik gözükmektedir. .

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Cumhuriyet Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2016 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tablolarının Denetim Görüşünün Dayanakları bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Döner Sermaye Gelirlerinden Bilimsel Araştırma Proje Payı ve Hazine Payı Olarak Ayrılan Tutarların Hatalı Hesaplanması

2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun "Döner Sermaye" başlıklı 58'inci maddesinin b bendinin ikinci fıkrasında "Döner sermaye gelirlerinden tahsil edilen kısmın en az yüzde 5'i, üniversite bünyesinde yürütülen bilimsel araştırma projelerinin finansmanı için kullanılır. Bu tutar döner sermaye muhasebe birimince, tahsilatı takip eden ayın yirmisine kadar ilgili yükseköğretim kurumu hesabına yatırılır" denilmektedir.

17.09.2004 tarih ve 5234 sayılı "Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un Geçici 1'inci maddesinde "Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelere bağlı olarak kurulmuş olup, 5018 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan idarelere bağlı döner sermayeli işletmelerin aylık gayrisafi hasılatından tahsil edilen tutarın % 15'i (ilaç, kan ve kan bileşenleri ile tıbbî sarf malzemesi hasılatının yüzde 5'i), en geç takip eden ayın 20'sine kadar genel bütçeye irat kaydedilmek üzere ilgili saymanlıklara yatırılır. (Değişik son cümle: 28/3/2007-5615/28 md.) Aylık gayrisafî hasılatı irat kaydedilecek oranı, döner sermayeler itibariyle %1'e kadar indirmeye Maliye Bakanı yetkilidir " denilmektedir. Bu oran Maliye Bakanlığınca 2007 yılından geçerli olmak üzere % 1'e düşürülmüştür.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine göre Döner Sermaye İşletmeleri her ay tahsil ettikleri gelirin en az % 5 ini Bilimsel Araştırma Proje (BAP) payı olarak özel bütçeye, % 1'ini ise Hazine Payı olarak genel bütçeye göndereceklerdir.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin "Gelirlerin Tahakkuku, Takibi ve Tahsili" başlıklı 8'inci maddesinin birinci fıkrasında "İşletme gelirlerinin tahakkuku ve takibi gelir gerçekleştirme görevlilerince, tahsil işlemleri ise muhasebe birimlerince yürütülür " denilmektedir.

Cumhuriyet Üniversitesi ile Sosyal Güvenlik Kurumu arasında 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 73'üncü maddesine göre sağlık hizmetlerinin götürü bedel üzerinden temin edilmesine ilişkin sözleşme 01.01.2016 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere imzalanmıştır. Yapılan anlaşma gereğince Sosyal Güvenlik Kurumu

(SGK) tarafından Üniversite Tıp Fakültesi Hastanesine 116.000.000 TL'lik tutar bir ödeme planı kapsamında aylık taksitler halinde ödenecek ve sene sonunda gerçekleşen tedavi tutarı ile yapılan ödeme birbirinden mahsup edilecektir. Taksitler kasım ayına kadar 9.600.000 TL olacak, kasım ve aralık aylarında ise 10.000.000 TL şeklinde yapılacaktır.

2016 yılı içinde SGK tarafından taahhüt edilen tutarlar ödendikçe Döner Sermaye Saymanlığınca 349 Verilen Diğer Avanslar hesabı alacak çalıştırılmıştır. Hastane tarafından SGK'nın medula sistemi üzerinden fatura kesildiğinde ise fatura tutarı muhasebe birimine bildirilmiş ve 349 hesabı 600 hesapla çalıştırılarak kapatılmıştır.

Diğer taraftan Tıp Fakültesi Hastanesi tarafından sosyal güvencesi olmayan, yabancı uyruklu yada başka emekli sandıklarına üye kişiler için de tedavi hizmeti verilmektedir. Bu şekilde yerine getirilen hizmetler için SGK'nın medula sistemi kullanılmamakta, faturalar hastanenin kendi sistemi tarafından üretilmektedir. Ancak Hastane tahakkuk birimince bu şekilde kesilen faturalar da SGK'nın medula sisteminden üretilen faturalarla beraber muhasebe birimine bildirilmektedir. Muhasebe birimi de tüm tahakkukun SGK'ya kesilen faturadan oluştuğunu düşünerek toplam tutarı 349 hesaptan mahsup ederek gelir kaydı yapmaktadır.

Aynı zamanda hastane sisteminden kesilen faturalar şahıslar veya şirketler tarafından ödendiğinde muhasebe birimi tarafından önceki tahakkuk ile ilişkilendirilmediğinden 102 borç 600 alacak kaydı yapılarak mükerrer gelir kaydı yapılmaktadır.

Sonuç olarak, Hastane tarafından kendi sisteminden kesilen faturalar tahsil edildikçe gelir kayıtları mükerrer yapılmakta ve Hastanenin geliri fazla gözükmektedir. Bu durumda mükerrer gelir kaydının % 5'i kadar BAP payı ve % 1'i kadar Hazine payı yanlış hesaplanarak fazla ödenmiştir. 2016 yılında mükerrer yapılan kayıt tutarı 1.017.391,63 TL olmuştur. Bu tutarın % 5'i olan 50.869,58 TL BAP payı olarak, % 1'i olan 10.173,92 TL ise Hazine payı olarak hatalı hesaplanarak fazla ödenmiştir.

Kamu idaresi cevabında; "Hastane tarafından kesilen faturaların tahakkuk kayıtlarına ilişkin olarak Hastane Başhekimliği bilgilendirilmiş olup;

Hastane Başhekimliği 22.05.2017 tarih ve 166376 sayılı yazısında 2016 yılında Global (Götürü) bütçe dışında manuel olarak kesilen fatura tutarından 1.017.391,63 TL. tahsilat yapıldığını bildirmiştir.

Döner Sermaye Saymanlık Müdürlüğü 23.05.2017 tarih ve 303 sayılı yazısında manuel faturalara ilişkin 120 Alıcılar hesabına gerekli kayıtların yapıldığını ve Bilimsel Araştırma Proje Payı ile Hazine Payı hesaplamalarının mahsuben düzeleceğini beyan etmiştir" denilmektedir.

Sonuç olarak hastane sisteminden kesilen faturaların ödendiğinde, muhasebe birimi tarafından önceki tahakkuk ile ilişkilendirilmeyerek mükerrer gelir kaydı yapılması sonucu fazla BAP ve Hazine Payı ödenmesine ilişkin olarak Kurum tarafından gönderilen cevapta; gerekli tahakkuk kayıtlarının yapılacağı ve ilgili tutarın mahsup edileceği belirtilmektedir. Bulgu konusu husus tahakkuk birimi ile muhasebe birimi arasında bir iletişimsizlik olduğunu ve Kurum iç kontrol sisteminin riskleri tam olarak bertaraf edemediğini göstermektedir.

BULGU 2: Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün Üniversitenin İç Kontrol Sistemi Çalışmalarına Dahil Edilmemesi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "İç Kontrolün Tanımı" başlıklı 55'inci maddesinde iç kontrol "İdarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür." şeklinde tanımlanmıştır.

Kamu idarelerinin iç kontrol sistemlerini kurmak amacıyla, Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi doğrultusunda kamu iç kontrol standartlarına uyum eylem planlarını hazırlamaları ve planda yer alan faaliyetleri gerçekleştirmeleri gerekmektedir.

Cumhuriyet Üniversitesi tarafından 2015-2016 yıllarını kapsayan İç Kontrol Standartları Revize Uyum Eylem Planı yayımlanmıştır. Hazırlanan bu Plan ile iç kontrol sistemi ve işleyişin düzenli ve sürekli olarak izlenmesi ve geliştirilmesi için her harcama biriminde, birim yöneticisi, hiyerarşik olarak bir alt kademedeki yöneticilerden 1 kişiyi Koordinatör olarak atamış ve alt çalışma grupları oluşturulmuştur.

Kurumun Kamu İç Kontrol Standartları Revize Uyum Eylem Planında üst yöneticiye bağlı olan Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü için eylemler hazırlanmadığı tespit edilmiştir.

Kurumun, Kamu İç Kontrol Standartları'na uyumlu bir iç kontrol sistemi oluşturmak üzere, gerekli prosedür ve düzenlemeleri Döner Sermaye İşletmesini de kapsayacak şekilde belirlemesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; " Bulguda yer verilen İç kontrol Sürecinde Döner Sermaye İşletme Müdürlüğüne yer verilmemesi hususunda İç Kontrol Standartları Uyum ve Eylem Planında gerekli düzenlemelerin yapılarak, Döner Sermaye İşletme Müdürlüğündeki işleyişin düzenli ve sürekli olarak izlenmesi ve geliştirilmesi için gerekli prosedürlerin oluşturulması hususunda üst yönetime bilgi verilmiş ve gerekli tedbirlerin alınması talep edilmiştir.

Üniversitemiz Rektörlüğünün 22.05.2017 tarih ve 166163 sayılı yazısında:

“Tespiti yapılan husus hakkında gerekli araştırma ve inceleme yapılmıştır. Yapılan inceleme neticesinde; Üniversitemiz Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı'nın 14.05.2015 tarih 39582673-602-05-01/331 sayılı yazılarında İç Kontrol revize çalışmalarını yürütmek üzere, İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun yeniden teşkili ve görevlendirilmesi talep edilmiştir. 28.05.2015 tarih 74817733-619/1137 sayılı Rektörlüğümüz Oluruyla Üniversitemiz İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu oluşturulmuştur. 2015-2016 dönemi İç Kontrol Revize Eylem Planı hakkında 09.06.2015 tarih 74817733/602-05-01/1203 sayılı yazıları ile Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Genelgesi kapsamında, İç Kontrol Standartları Revize Uyum Eylem Planı Hazırlama Grubu oluşturulmuştur. 10.07.2015 tarihi itibarıyla, iç kontrol sistemi ve işleyişin düzenli ve sürekli olarak izlenmesi ve geliştirilmesi için her harcama biriminde, birim yöneticisi, hiyerarşik olarak bir alt kademedeki yöneticilerden 1 kişiyi Koordinatör olarak atamış ve alt çalışma grupları oluşturulmuştur. 17.11.2015 tarihine kadar tüm harcama birimlerine İç Kontrol Rehberi hazırlanması web sayfası düzenleme çalışmalarında bulunulmuştur. Söz konusu rehber ve web sayfalarında iç kontrole ilişkin görev tanım formları, iş akış şemaları, teşkilat şemaları, ikiz değerlendirme formu ve diğer çalışmalar yapılmakla birlikte; bu çalışmalara Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün İç Kontrol Sistemi çalışmalarına dahil edilmediği tespit edilmiştir.

Yükseköğretim Kurulu 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 7 ve 65'inci maddeleri ile 44'üncü maddesinin (b) bendine dayanarak 23/7/2015 tarihli ve 29423 sayılı Yükseköğretim Kalite Güvencesi Yönetmeliği yayımlamıştır. Söz konusu Yönetmeliğin 5'inci maddesinin 2'nci fıkrası ve geçici 1'inci maddesine dayanılarak Yükseköğretim Kalite Kurulunun Çalışma Usul ve Esasları hazırlanmıştır. Bu bağlamda Cumhuriyet Üniversitesi

Kalite Komisyonu 23/07/2015 tarih ve 29423 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Yükseköğretim Kalite Güvencesi Yönetmeliği”nin 7.maddesine uygun olarak, 25/05/2016 tarihli ve 2016/08-13 sayılı Üniversite Senato Kararı ile akademik, idari personel ve öğrenci temsilcisinin katılımlarıyla oluşturulmuştur. Üniversitemiz; Kalite Komisyonu’nun görevlerini, çalışma usul ve esaslarını; 23 Temmuz 2015 tarih ve 29423 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yükseköğretim Kalite Güvencesi Yönetmeliği ve Cumhuriyet Üniversitesi Kalite Komisyonu Yönergesi doğrultusunda yapmaktadır.

Kalite Güvence Sistemi, tüm birimlerin stratejik plan ve hedefler doğrultusunda; eğitim-öğretim ve Araştırma faaliyetleri ile idari hizmetlerinin değerlendirilmesi, yıllık raporların takibi ve birim kalitesinin geliştirilmesi, iç değerlendirme çalışmalarının yürütülmesi, kurumsal değerlendirme ve kalite geliştirme çalışmalarının sonuçlarını içeren yıllık kurumsal değerlendirme raporunun hazırlanması, dış değerlendirme sürecinde gerekli hazırlıkların yapılması, uygulamada bulunan tüm iç kontrol faaliyetlerinin tekrar gözden geçirilerek çağımızın gereklerine uygun olarak çalışmalarını Kalite Koordinatörlüğü ile yerine getirmektedir. 2015-2016 Revize İç Kontrol uyum Eylem Planında yer alan tüm eylemler detaylandırılacak ve çeşitlendirilecektir. 2017 yılı sonunda kadar tüm birimlerde Kalite Koordinatörlüğü sorumluluğunda iç kontrol ve kalite güvence sistemi tamamlanacaktır. Yapılacak olan çalışmalara Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü dahil edilecektir.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından gönderilen cevapta "Yükseköğretim Kalite Güvencesi Yönetmeliği" kapsamında tüm birimlerde Kalite Koordinatörlüğü sorumluluğunda iç kontrol ve kalite güvence sisteminin tamamlanacağı ve yapılacak olan çalışmalara Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü’nün de dahil edileceği belirtilmiştir. Ancak Yükseköğretim Kalite Güvencesi mevzuatında belirtildiği üzere yükseköğretim kurumlarının eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ile idarî hizmetlerinin iç ve dış kalite güvencesini sağlama, akreditasyon süreçleri ve bağımsız dış değerlendirme kurumlarının yetkilendirilmesi süreçlerini belirlemek ve geliştirmek üzere oluşturulmuş bir yapıdır. Ancak Kamu İdarelerinin iç kontrol sistemlerini kurmaları, Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi doğrultusunda kamu iç kontrol standartlarına uyum eylem planlarını hazırlamaları ve planda yer alan faaliyetleri yerine getirmeleri ile mümkün olacaktır. Bu nedenle Döner Sermaye İşletmesinin de Kurumun Kamu İç Kontrol Standartları Revize Uyum

Eylem Planına dahil edilerek iç kontrol sisteminin kurulması ve izlenmesinin daha uygun olacağı değerlendirilmektedir.

8. EKLER**Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları****CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 31.12.2016 TARİHLİ BİLANÇOSU**

1 DÖNEN VARLIKLAR	20.299.997,17	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	95.491.374,40
10 HAZİR DEĞERLER	8.838.023,63	30 MALİ BORÇLAR	1.200.000,00
100 KASA HESABI	3.303,90	303 İŞLETMELER ARASI MALİ BORÇLAR HESABI	1.200.000,00
102 BANKALAR HESABI	8.615.363,12	32 TİCARİ BORÇLAR	81.190.726,15
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	0,00	320 SATICILAR HESABI	44.447.081,29
105 DÖVİZ HESABI	219.356,61	326 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	228.896,81
12 TİCARİ ALACAKLAR	2.522.631,19	329 DİĞER TİCARİ BORÇLAR HESABI	36.514.748,05
120 ALICILAR HESABI	2.181.599,27	33 DİĞER BORÇLAR	1.456.155,47
123 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	197.277,70	335 PERSONELE BORÇLAR HESABI	38.102,48
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	143.754,22	336 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR HESABI	1.418.052,99
128 ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR HESABI	316.902,78	34 ALINAN AVANSLAR	9.095.016,97
129 ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR KARŞILIĞI HESABI (-)	-316.902,78	340 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI HESABI	19.400,00
13 DİĞER ALACAKLAR	1.738.648,91	349 ALINAN DİĞER AVANSLAR HESABI	9.075.616,97
134 İŞLETMELER ARASI MALİ BORÇLARDAN ALACAKLAR HESA	1.350.000,00	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	2.488.055,60
135 PERSONELDEN ALACAKLAR HESABI	7.354,91	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	1.635.374,39
136 DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR HESABI	381.294,00	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	147.039,72
15 STOKLAR	7.128.606,84	362 ÖDENECEK DÖNER SERMAYE YÜKÜMLÜLÜKLERİ HESAF	640.037,67
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	7.128.606,84	369 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER HESABI	65.603,82
18 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	71.859,14	39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	61.420,21
180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER HESABI	71.859,14	391 HESAPLANAN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	61.420,21
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	227,46	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	5.139.644,62
191 İNDİRİLECEK KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	227,46	40 MALİ BORÇLAR	1.300.000,00
2 DURAN VARLIKLAR	1.417.600,94	403 İŞLETMELER ARASI MALİ BORÇLAR HESABI	1.300.000,00
22 TİCARİ ALACAKLAR	73.424,54	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	3.839.644,62
226 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	73.424,54	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	3.839.644,62
23 DİĞER ALACAKLAR	1.150.000,00	5 ÖZ KAYNAKLAR	-78.913.420,91
234 İŞLETMELER ARASI MALİ BORÇLARDAN ALACAKLAR HESA	1.150.000,00	50 ÖDENMİŞ SERMAYE	85,00
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	29.250,00	500 SERMAYE HESABI	85,00
248 DİĞER MALİ DURAN VARLIKLAR HESABI	29.250,00	57 GEÇMİŞ YILLAR KARLARI	30.710.549,86
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	164.926,40	570 GEÇMİŞ YILLAR KARLARI HESABI	30.710.549,86
260 HAKLAR HESABI	9.384,00	58 GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI	-71.740.112,41
267 DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR HESABI	155.542,40	580 GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI HESABI (-)	-71.740.112,41
		59 DÖNEM NET KARI/ZARARI	-37.883.943,36
		590 DÖNEM NET KÂRI HESABI	1.235.613,73
		591 DÖNEM NET ZARARI HESABI (-)	-39.119.557,09
AKTİF TOPLAM	21.717.598,11	PASİF TOPLAM	21.717.598,11

CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ	
01.01.2016-31.12.2016 GELİR TABLOSU	
6- GELİR TABLOSU HESAPLARI	2016 YILI
60 BRÜT SATIŞLAR	127.769.184,94
600 YURTİÇİ SATIŞLAR HESABI	125.290.847,44
602 DİĞER GELİRLER	2.478.337,50
61 SATIŞ İNDİRİMLERİ (-)	4.297.832,57
610 SATIŞTAN İADELER HESABI (-)	4.297.832,57
NET SATIŞLAR	123.471.352,37
62 SATIŞLARIN MALİYETİ(-)	88.830.737,47
622 SATILAN HİZMET MALİYETİ HESABI (-)	88.830.737,47
BRÜT SATIŞ KARI VEYA ZARARI	34.640.614,90
63 FAALİYET GİDERLERİ(-)	67.247.292,37
631 PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ HESABI (-)	2.090,00
632 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ HESABI	67.245.202,37
FAALİYET KARI ZARARI	-32.606.677,47
64 DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR VE KARLAR	1.007.572,53
642 FAİZ GELİRLERİ HESABI	416.935,69
644 KONUSU KALMA YAN KARŞILIKLAR HESABI	458.112,07
646 KAMBİYO KARLARI HESABI	90.588,66
649 DİĞER OLAĞAN GELİR VE KARLAR HESABI	41.936,11
65 DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR(-)	11.611,98
659 DİĞER OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR HESABI (-)	11.611,98
OLAĞAN KAR VEYA ZARAR	-31.610.716,92
67 OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR	38.835,68
679 DİĞER OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR HESABI	38.835,68
68 OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR (-)	6.312.062,12
681 ÖNCEKİ DÖNEM GİDER VE ZARARLARI HESABI (-)	5.793.076,50
689 DİĞER OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR HESABI (-)	518.985,62
DÖNEM KARI VEYA ZARARI	-37.883.943,36
DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI	-37.883.943,36

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>